

Posudek školitelky na bakalářskou práci Adama Dufka *Strategie asimilace v raném románu Patricka Modiana*

Předložená bakalářská práce představuje vůbec první akademickou studii kompletně věnovanou dílu Patricka Modiana, která je obhajována na Ústavu románských studií FF UK,¹ což je poněkud zarážející vzhledem k autorovu světovému renomé i Nobelově ceně za literaturu udělené roku 2014.

Adam Dufek si za hlavní téma samostatně zvolil „strategii asimilace“ v Modianových raných románech. To je bezpochyby vhodná volba, protože zejména protagonisté autorova prvního volného cyklu zahrnujícího díla *La Place de l'étoile* (1968), *La Ronde de nuit* (1969) a *Les Boulevards de ceinture* (1972) se skutečně vyznačují neutuchající – někdy zoufalou, jindy komicky pitvornou – snahou splynout s prostředím. Přesto bych uvítala, kdyby student téma asimilace nějak obsáhleji okomentoval v úvodu práce a vyjádřil se k němu i osobněji. Definice z *Velkého sociologického slovníku* je jistě v pořádku, nicméně stálo by zato alespoň stručně „uvést téma“ (proč si ho autor práce zvolil, do jaké míry je příznačné jen pro Modiana,² nebo naopak charakteristické pro obecnější poválečný kontext, atd.).

Následující kapitola práce je věnována narativním strategiím, v jejichž rámci se student zaměřuje na Modianovo pojetí času (situovanost děje, retrospektivní postupy), reality (provázanost jednotlivých světů, falešná dokumentárnost) a snu (prolínání snových sekvencí a princip oživené fotografie). Stěžejní kapitolou je pak rozbor některých tematických okruhů Modianových děl, jakými jsou například společenský vzestup a úpadek deklasovaných vrstev, židovská tematika či problematika hledání otce.

Na rozdíl od většiny bakalářských prací, jejichž struktura chronologicky kopíruje autorovo dílo systémem „rozbor románu A“, „rozbor románu B“, „rozbor románu C“ a „srovnání všech tří děl“, Adam Dufek zvolil syntetický postup konfrontující všechna díla najednou ve všech bodech. Výhodou je lepší přehlednost (u všech témat má čtenář k dispozici materiál ze všech tří studovaných románů), ale zároveň úskalím je nadměrná repetitivnost textu.

---

¹ Konkrétně Modianovo pojetí paměti aplikované na díla Maurice Blanchota a Pascala Quignarda bylo předmětem nedávno obhájené bakalářské práce Antona Kucherova *Comparaison des catégories de temps et mémoire dans les essais de Maurice Blanchot et Pascal Quignard avec la conception de la mémoire dans l'œuvre romanesque de Patrick Modiano* (2016).

² V souvislosti se skandálem kolem uvedení filmu *Lacombe Lucien* (1974), na jehož scénáři se Modiano podílel, se ve Francii hojně diskutovalo o „morálním rozměru asimilace“ a jejích limitech. Na režiséra Louise Malla byl tehdy vyvíjen natolik silný cenzurní nátlak, že nakonec zvolil emigraci do Spojených států. Patrick Modiano se několikrát zastal Mallova neutrálního pozorovatelského náhledu na morálku bez explicitně vynášených soudů.

I když se postupnými úpravami do jisté míry zredukovala, ve výsledné podobě bakalářské práce se i tak řada argumentů opakuje, dokonce i v rámci obdobných syntaktických struktur.

Stručný závěr práce rekapituluje dosažené poznatky a dokázala bych si představit jeho rozšíření o nějakou obecnější úvahu. Po završení tohoto prvního románového cyklu se Modianova tvorba dosti podstatně mění co do stylistických postupů, míry dokumentárnosti, užití ironie i typů sebestylizace. Bylo by zajímavé položit si otázku, proč se autor následně obrátil jinam, které vyprávěcí postupy se vyčerpaly, jaká nová témata se objevila a proč.

Ve své studii Adam Dufek prokázal, že má dostatečné znalosti Modianovy tvorby, dokáže pracovat s texty, řádně z nich citovat, čerpat z nich informace a synteticky je porovnávat. Mé dílčí výhrady nic neubírají na celkové kvalitě bakalářské práce, kterou vřele doporučuji k obhajobě s navrženým hodnocením „velmi dobře“.

V Praze dne 26. 8. 2018

doc. PhDr. Eva Voldřichová Beránková, Ph.D.